

KNOWLEDGE
TRANSFER

โรคเหี่ยวเหี่ยว

คู่มือทางเทคนิค

• โรคเหี่ยวเหี่ยวคืออะไร

ภาษาไทย

โรคทางดินที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย
Ralstonia solanacearum
ที่ระบาดแพร่หลายในพืชตระกูลมะเขือ
(Solanaceae family)

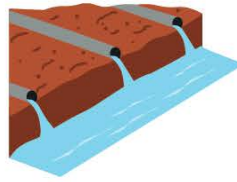
• มีการแพร่กระจายได้อย่างไร

การปนเปื้อนเชื้อ
สาเหตุโรคพืชทางดิน

ใช้วัสดุปลูกที่ปลอดโรค

การปนเปื้อนเชื้อ
สาเหตุโรคพืชทางน้ำ

รองเท้า รองเท้าบูท
และการเคลื่อนไหวย
ของมนุษย์

เครื่องมือ
และอุปกรณ์

สภาวะที่เหมาะสม : อุณหภูมิสูง (30-35 °C) ความชื้นในดินสูงและการระบายน้ำที่ไม่ดี
จุดเริ่มต้น : แมลงและไส้เดือนฝอยเข้าทำลายหรือสร้างแผลให้กับพืชระหว่างการเพาะปลูก
(เช่น การกำจัดวัชพืช)

• อาการของโรคเป็นอย่างไร

ใบพืช/ต้นพืช

มะเขือเทศ

มะเขือ

อาการเริ่มต้น : ใบอ่อน 1-2 ใบ
เหี่ยวอย่างฉับพลัน เกิดที่ด้านใด
ด้านหนึ่งของพืช

อาการขั้นรุนแรง : พืชเหี่ยวทั้งต้น
โดยไม่เหี่ยวเป็นสีเหลือง

ลำต้น

1. ลำต้นปกติ
2. ลำต้นที่ถูก
เข้าทำลาย
มีสีน้ำตาล

พริก

มะระ

ฟักทอง

• วิธีตรวจสอบและวินิจฉัย

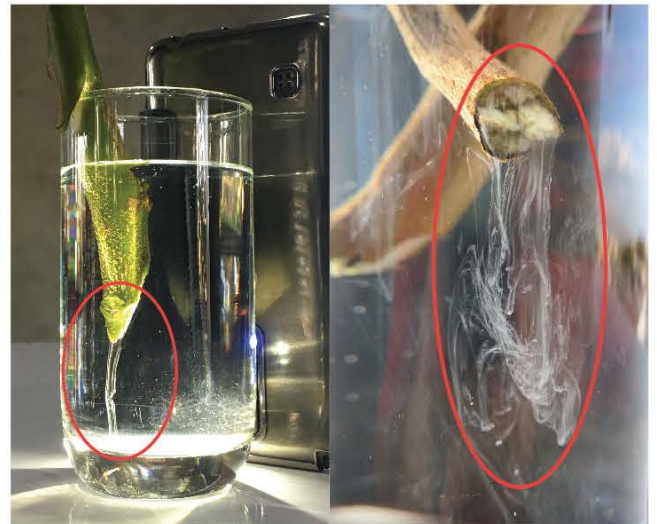
1. สังเกตอาการเริ่มต้น : การเหี่ยวอย่างฉับพลันที่ปลายยอดแต่ไม่เหี่ยวเป็นสีเหลือง
2. ทดสอบเมือกของแบคทีเรีย (Bacteria ooze)

ถอนต้นที่เหี่ยวออก ระวังอย่าเขย่าดิน เพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่กระจายของแบคทีเรีย

จุ่มลำต้นไว้ในน้ำสะอาดที่บรรจุด้วยภาชนะโปร่งใส

สังเกตเมือกสีขาว (Bacteria ooze) ที่ไหลออกมาจากลำต้น

การทดสอบเมือกของแบคทีเรียเป็นการทำให้แน่ชัดว่าต้นถูกเข้าทำลายด้วยโรคเหี่ยวเหี่ยว หากไม่เกิดเมือกดังกล่าว อาจสันนิษฐานได้ว่าเกิดโรคเหี่ยวจากเชื้อรา ไส้เดือนฝอย ราน้ำแมลง ทางกายภาพ หรือสารกำจัดวัชพืช

• มีการจัดการอย่างไรบ้าง

วิธีที่แนะนำคือการจัดการแมลงศัตรูพืชอย่างผสมผสานเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดการเกิดโรคเหี่ยวเฉียว ซึ่งการจัดการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เหมาะสมสำหรับการจัดการโรคเหี่ยวเฉียว

การป้องกัน : มีการหลีกเลี่ยงได้อย่างไรบ้าง

หลีกเลี่ยงการปลูกพืชในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค

ใช้สายพันธุ์ที่หลากหลายหรือสายพันธุ์ต้านทานหรือการเสียบยอกกล้าพันธุ์ต้านทาน

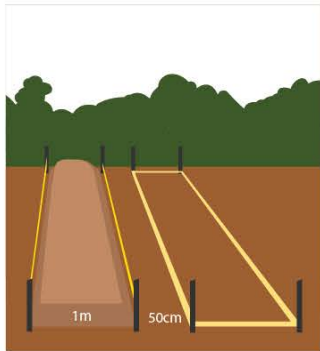
ใช้วัสดุปลูกที่ปลอดโรค

ตรวจค่าความเป็นกรดค่างของดิน (pH อยู่ในระหว่าง 6.2-6.5)

เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน

ยกแปลงให้สูงขึ้นเพื่อมีการระบายน้ำที่ดี

หลีกเลี่ยงการให้น้ำตามร่องแปลง

ล้างมือทุกครั้งหลังจากจัดการพืชที่ติดโรค

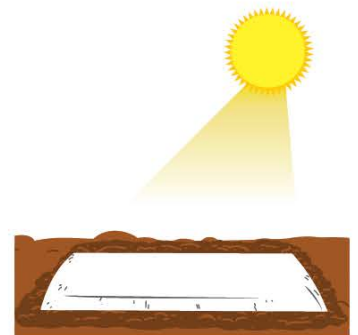
ฆ่าเชื้อเครื่องมือทุกครั้งหลังการใช้งาน

ปลูกพืชหมุนเวียน (3-5 ปี) การปลูกข้าวช่วยลดเชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคได้ในภาพที่น้ำท่วมขัง

ถอนต้นที่เป็นโรคและเผาทำลาย

การฆ่าเชื้อด้วยแสงแดดหรือการรมควันชีวภาพ